

Хисарлъка - поглед в романтичните години

В тиха и слънчева есен се наслаждаваме на боровия въздух в кюстендилския лесопарк „Хисарлъка“. Много любим и посещаван. От него изгледът към града е самата красота. От града към него - копнеж. И се питаме: нужно ли е да се знае, че преди 125 години Хисарлъка е само един опустошен от ерозията хълм, по който едвам личат останките от късноантичната крепост?

Затова ще започнем отдалеч. От Йордан Митрев - кюстендилец, роден през 1863 г., възпитаник на Ломската педагогическа гимназия, чийто професионален живот не е минал в учителстване, а в лесо-въдство. Което, колкото и странно да ни се вижда днес, е в абсолютна логична връзка в началото на ХХ век. Ерозията доизгризва всяко оголено от растителността възвишение до градовете и селата. Министерството на финансите, в състава на което е и Отделението за горите, намира следното решение - през 1883 г. изпраща указания до училищата в страната за откриване на разсадници за фиданки. Когато Митрев идва като горски инспектор в родния си град, зад гърба си има две години от ония първоначални и романтични като стремеж и идея залесявания - на обезлесения Стратеш над Ловеч, първи фиданки по който през 1898 г. засажда Никола Василев - също учител по професия.

В Кюстендил Митрев попада в епицентъра на възбуденото от неговия съгражданин Лазар Писковски обществено мнение за необходимостта от залесяване на голия и опорен хълм с древна история. Йордан Митрев създава разсадник и през 1891 г. се захваща да вае този кюстендилски елмаз - Хисарлъка. С фиданки от черен бор, произведени от семената, събрани на осоговския Черни връх. Днес тези прави като мечти красавци, от чиито стъбла и върхове погледът трудно се откъсва, са истински - такъв, какъвто трябва да има всеки лесо-въд, във всички времена и епохи - зелен паметник. Това е началото. Най-хубавото е, че с годините паркът, който днес заема 1300 дка, става все по-красив. Майстор Природата във всеки сезон се грижи за това, но само пролетта допуска да ѝ помагат и хората, когато под напъпилите клонки на дърветата идват момичета за конкурса „Кюстендилска пролет“. Впрочем той е първият в България (от 1966 г.) конкурс, и то не за „миски“, а за красавици.

И, да, нужно е да знаем историята си, за да не търпим безсмислени загуби. Ако сме истински хора на тази земя, живият знак за цивилизованост - възстановена изгубена гора, не би трябвало повече да изчезва. Както не би трябвало да изчезва и крепостта Хисарлъка. Изградена в края на 4-ото столетие, когато градът в подножието ѝ се казва Пауталия, използвана в Първата и Втората българска държава, е съборена от османските завоеватели през XV в., за да бъде възстановена една единствена стена чак през ХХI век. Нямаме време за разрушения.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

